

očejeno. Najbolje je, da je vime suho, kadar molzeš, ne pa mokro. Ako si vime pred molžo z vodo umila, potem je prav, da ga s suho ruto obrišeš. Kdor ima dosti stelje, stori prav, ako skrbi z dobrim nastiljanjem, da ostane vime snažno.

Pri nas je umivanje vimena pred molžo običajno. Glejmo pa pri tem, da ga dobro umijemo, in da ne rabimo premrzle vode, ker škoduje mrzla voda gorkemu vimenu, kadar je napolnjeno z mlekom.

Tudi posoda, (kabeljca, golida, žehtar), v katero molzemo, mora biti seveda skrbno očiščena. Taka posoda se najlažje snaži, ako se takoj po molži sprazni, dobro umije in spravi na suh prostor.

Namolzlega mleka ni puščati kaj dalje časa v hlevu, ker se rado navzame hlevskega duha, ampak naj se takoj odstrani in takoj precedi v snažne latvice, ki naj se shranjujejo v čistih in zračnih prostorih. Za precejanje mleka je treba gostih in čistih cedile ali sit, katere treba tudi po vsaki rabi skrbno osnažiti, sprati, in če treba tudi s četjo (krtačico) očediti, da se odstranijo vsi ostanki, ki se sicer radi nabirajo ob kraju ali pa na spodnji strani dotičnih sit.

Ako bomo tako ravnali z mlekom in pazili povsod na potrebno snago, v hlevu in v shrambi, potem bo tudi mleko bolj čisto, bolj zdravo, mlečni izdelki pa veliko bolj okusni.

Poučni in zabavni del.

Henrijeta.

(Spisal Davorin T. O.)

Krasna ste, je dejal hrepeneče.

„Prosim nikakih poklonov“, je rekla ona, nasmijala se zvonko ter zmajala hudomušno z glavo, da so se zablisknili biserji na vratu, da se je tančica na njenih prsih premaknila, in da se je prikazal za trenutek odsev mamljive krasote.

„Gospodična Henrijeta, krasna ste in jaz — — jaz jaz vas ljubim“, je rekel zamolklo, zadnje besede skoraj hripavo. Bliskoma so se obrnile njene oči vanj, a pri njegovem strastnem pogledu je povsila glavo. Izpreletela jo je neka do tedaj neznana, sladka groza, neko upanje in pričakovanje, in v njenem srcu je odmevalo: Tudi jaz te ljubim.

„Gospod Ivan“, je rekla, a se hitro popravila, „gospod Kalin, razburjeni ste in ne veste kaj govorite; zato vam oprostim.“

Takoj ji je bilo žal, da je izustila te besede, a izpregovorila jih je, ker cela situacija ji je bila nova in nenavadna. On pa jo je prijel za malo roko, ter jo stisnil, da bi skoraj zakričala od radosti; vstala je ter rekla neodločno, skoraj jokajoče: „Gospod Kalin, tiran ste.“

Tudi on je vstal pred njo, se mrzlo priklonil, ter dejal z glasom, iz katerega je odmeval duševni nemir:

— „Gospodična Henrijeta krasna ste, a tudi brezsrčna“ — ter odšel.

Vrgla se je v naslanjač ter zaplakala; njene prsi so se burno dvigale, srdila se je na se, na ves svet. Premišljevala je, zakaj je on odšel, s čim ga je žalila, zakaj je postal nakrat tako resen, zakaj je ni objel, saj ona bi se mu ne branila, vsaj ne zelo . . . Začela se je jeziti nanj ter prišla do zaključka, da je jedino on kriv, da ni mej njima jasno. Gospodična Henrijeta pa vender ni mogla umeti, kako bi nje ne ljubil mož kakor je Ivan. Pogledala se je v zrcalu ter zarudela, ko je zagledala svojo obleko v zapeljivem neredu. Ko bi jo sedaj Ivan? — Utopila se je v svojo podobo, njeno lice je postajalo jasnejše, očesi so ji žareli kakor dva biserja, in usta so šepetale tiho in samozavestno.

„Vsaj pride gotovo zopet, — oh, gotovo!“

* * *

Poštni voz je ropotal po cesti, in voznik je zdaj pa zdaj zakričal nad konji zategnjen: „Hoj, hoj!“ — V vozu je sedel človek sam, ter kimal, kakor kimajo vsi dremajoči potovalci, kateri imajo priložnost voziti se v okornih poštinih vozeh. — Cviljenje koles in nevarno gibanje voza pa ga je predramilo; — voz je dospel do svojega cilja, v mesto T. Od tukaj naprej je bila železniška zveza. Potovalec je skočil z voza, si potipal glavo ter se radovedno ozrl po obližju. — Mestne ulice so bile blatne, ker je deževalo par dnij, in tlak je imel globoke jame, iz katerih je smrdela blatna kaluža. Mej tem, ko je mislil, kam bi se obrnil, približal se mu je gospod, gledal ga dvomljivo pristopil potem k njemu ter rekel: „Oprostite, moje ime je Lipič, in če se ne motim, ste gospod Kalin.“

Ta pa vskliknil je iznenadeno: „Ti Adolf?“ In h kratu sta se objela sredi ulice ter se poljubila tako glasno, da je mlada ekspeditorica potisnila skozi okno svojo radovedno glavo.

„Za Boga, kje te najdem! Mislil sem, da si že davno umrl“, je rekel Lipič smeje, ter prijel svojega tovariša pod pazduho. „Šest let je že poteklo, odkar si izginil kakor kafra. — Peljal bi te k svoji soprogi, a sedaj je res nemogoče; pojdiva torej v čitalnično restavracijo!“

„Kaj si oženjen?“ je vprašal prišlec začuden.

„Ha ha, ti tega ne veš? Da, seveda oženil sem se dve leti po tvojem odhodu. Moja Henrijeta je krasna; samo — no — pa, saj jo boš videl.“

„Tvoja žena je Henrijeta?“

„Da, da; še danes jo boš lahko videl. Čitalnica priredi namreč veselico.“

„Odpeljem se že z večernim vlakom“, pristavil je Kalin.

„Misliš li, da bom svojega starega prijatelja takoj prvo uro izpustil po šestih dolgih letih? Domov se ti vender ne mudi.“

„Ah, kdo misli na dom! Naj bo torej tebi na ljubo, ostanem“.

Stopila sta v krčmo, na kateri se je blestel velik slovenski napis. — Dobra kapljica jima je odvezala jezike. Kalin je začel pripovedovati o svojem potovanju po Rusiji, o svoji službi itd., Lipič pa je pridno pil ter se smejal.

„Ti si srečen; ti si svoboden, ali žena je hm! — no moja je pravi angelj, da v resnici angelj“, je pristavil hitro ter si utrnil solzo, katera še mu je tekla od prejšnjega smeha po licu. Prijatelj, tebe bo poslušala, no, jaz se veselim. Za vruga, jednak si še fantu dvajsetih let, samo brke si dal rasti na dolgo; to je menda ruska navada. Ali ne? — Ostriži se, dragi ostriži! Tukaj imamo tako lepe gospice! Na mojo dušo, zaljubiš se, radoveder sem, kako si boš nocoj lizal prste. — Oh joj, zdaj pa moram res po svojo soprogo, da jo spremim k veselici, — vrag! — bo vesela. Oh, izpoznaš jo! Prijatelj veš, ona govori danes v čitalnici. Povem tudi snov že naprej, ona govori: „Ženska in njeni delokrog o moderni državi“. Ljudje bodo zijali, ker ne bodo ničesar razumeli. Prav ničesar! Tako ti rečem — nič — nič! Sestavljal sem 14 dni ta govor in 4 mesece sem čital vse knjige in brošure, katere mi je naročila žena. Vrag ve, skoraj bodemo hlapci, — a moja žena je angelj, rečem ti: pravi angelj“.

Lipič je težko vstal, ter gledal boječe; oči so se mu svetile, kakor zajcu. — „Na svidenje dragi, v čitalnici“.

„Čudak“! si je mislil Kalin, ko je odšel Lipič. —

Kako elegantno, kako odločno je čitalnično občinstvo! — Za Boga, pogledajte to krasotico v atlasu in svili! Vse je moderno na nji. Človek bi mislil, da ji je delala pariška šivilja. — In kak bon-ton vlada povsod! Nobeden se ne smeje na polna usta, ampak vsi zamolklo, kakor bi jih bolel vrat ali pa zob; — ako kdo kihne, kihne elegantno v robec ter podrzne z ного malo po parketu. — Hvala Bogu, da tudi mi že hodimo brez opasnosti po parketu!

Sobana se je polnila; odborniki so sprejemali goste, brisali so potna čela, na tihem se med seboj prepirali in si grozili — kakor je že običajno.

Kalin je stal v kotu, ter gledal gibanje občinstva.

Znan ni bil z nobenim človekom; jedinemu predsedniku se je predstavil, ki mu je tudi sedaj opisoval razne osebe in mu v kratkem razodel vse njihove skrivnosti in slabe navade.

„Ta le sodnijski pristav, — tisti ondi le z rumenkasto brado pa postopa za Lipičevo gospo, je zašepetal predsednik Kalinu na uho. „Pred kakimi štirimi tedni se je govorilo, da hoče vzeti Korčevo hčer, kateri je mej nama bodi rečeno, pravi slepar; potem pa je nastalo nekako babje klepetanje, katero je končalo s tem, da je ostala Korčeva na cedilu in so zlobni jeziki začeli praviti, da postopa adjunkt za Lipičevko. No, svet-

nica ravno ni, ali lepa, najlepša žena na svetu je vse-kakor . . . Danes ima predavanje; meni ta novotarija ne ugaja, gospod župnik mi je radi tega celo naznanil izstop. A kaj hočem? Tiho moram biti“!

„Kje pa jo je Lipič izpoznał“? je vprašal Kalin.

„Če se ne motim, v Rogaških toplicah. Prišlo je čudno hitro. Lipič je silil, kakor bi gorelo, ter je napravil v par tednih vse. Pol mesta mu je zavidalo tako lepo ženo, a naše device so bile vse blede od same nevošljivosti. Hm! Seveda Lipič je bogat“!

Mej vrati se je prikazal tedaj Lipič, ter meril družbo, dokler ni zapazil Kalina. Hitro se je preril do njega, a ko je zapazil predsednika, obrnil se je do tega: „Moja soproga ne bo predavala, ker je hripava; torej izostane ta točka“.

„Ali prosim vas! Ta najvažnejša točka“! — je odvrnil predsednik z uljudnim nasmehom. „To pričakanje in ta imenitnost, naj bi izostala“?

„In župnik“?

„Kdo vam je pa že to povedal“?

„Aha, torej je res! No, vidite — to je! Da veste, moja žena je hripava — za nocoj. — Sedaj pa pojdi z menoj“, se obrne Kalin, „da te predstavim soprogi, ona je v garderobi“. Godci so že začeli uglašati godala, za preprogo na odru so ropotali pevci, in vse se je rilo sem in tja.

„Tam prihaja in ta vražji“ — dalje ni izgovoril Lipič; ozrl se je za svojega spremljevalca, ki je obstal. Ta je bil sila rudeč, in veke so mu trepetale, kakor bi ga slepila luč.

„Kaj ti je“? zašepče mu Lipič. — „Nič“, odgovori oni, ter gleda nepremično na prihajajočo Lipičevo gospo.

„Henrijeta, predstavim ti svojega starega prijatelja Kalina“, obrne se Lipič k svoji soprogi. — Nek čuden izraz njenega obraza, kateri se je prikazal, trajal je samo treuutek. Smehljaje je podala potem Kalinu roko. Bila je vroča, in to vročino je čutil Kalin pri njenem dotiku po vsem telesu.

„Midva sva že stara znanca“, je rekla potem svojemu soprogu; „ali to je bilo že davno“. — Zadnje besede je izpregovoril potihoma, in oči so ji bile uprte v Kalina. Njen spremljevalec pa je naglo izginil.

„To je prijetno iznenadenje! Kdo bi si bil mislil, da si že znan z mojo soprogo“, je vskliknil Lipič.

„Bilo je pred leti“, je dejala Henrijeta, „ko sva se izpoznała z gospodom Kalinom na plesu, v mojem rojstnem mestu. — Bili ste takrat pri svojem strijcu na obisku, ni-li res, gospod Kalin“? — Govorila je mehko, in njen glas se je lahko tresel.

„Da, res, milostljiva; takrat sem hodil radi samih plesov k staremu strijcu na obisk, — a prav od istega časa sovražim ples . . .“

V dvorani je začela igrati godba; trojica je šla rajši v postransko sobo, kar je začela gospa Henrijeta

tožiti, da jo glava boli. Lipič pa je šel v gostilno, da je naročil večerjo.

Mej tem časom se je razvil med ostalima razgovor.

„Kdaj sva se videla poslednjič, gospod Kalin?“ je vprašala ona.

„Oh, to je hilo pred šestimi leti, ko sem veroval še v glas svojega srca in v ideale“.

Zasmijal se je hripavo, in zaničljiva poteza se mu je prikazala krog ust.

„Gospod Kalin, ali se zavedate, da vas odtlej sovražim? — Ah! — Ogrenili ste mi življenje, ter me prisilili, da nosim to masko s peklom v srcu. Moj Bog! — Sedaj vam povem, da sem vas ljubila tedaj tako silno, kakor vas sedaj sovražim. Nevedno deklico ste spravili na razpotje, katero vodi do najsrečnejšega življenja ali pa do obupa. Jaz sem zašla na zadnjo pot“.

„Henrijeta!“ je vskliknil Kalin.

Kakor bi ta beseda tolažila njeno razburjeno naravo, vrgla se je v naslonjač, in iz njenih prs se je izvil krčevit jok. A že za par trenutkov je oprla svoje mokre oči vanj, ter rekla:

„Gospod Kalin odpustite! Bodiva si kakor nekdanj“.

Dotaknila se je njegove roke ter ga gledala hrepeneče.

„Kakor nekdanj, milostljiva?“ je dejal on. „Nemogoče“. — Zopet je zablislilo njeno oko sovražno.

„Gospod Kalin! Ali ste srečni“.

„Da, srečen“.

„Ali vam ne grenejo mladostni pretekli spomini življenja?“

„Da, preganjali so me milostljiva, spomini na gospodično po tujini, a sedaj, — odslej sem srečen, gospa Henrijeta. — In vi? Moj prijatelj, vaš soprog, je tak dobričina! Ah! — in gospod pristav je krasen človek. Ali ni tako, gospa? pristavil je po kratkem odmoru ironično.

„Tega vam ne pozabim nikdar“, je siknila ona.

Mešani zbor, mešani zbor, prosim milostljiva, mešani zbor nastopi, je prišel tedaj pristav v sobo. Gospa Henrijeta se je dostojanstveno dvignila, oklenila se roke pristava ter zapustila sobo, ne da bi pogledala Kalina.

Kalin pa je bil pozneje dobre volje z Lipičem, ter s čitalničnim predsednikom, ki je vedno dražil Lipiča s sodnijskim pristavom. No, ta je ostal ravnodušen, hohotal se je glasno ter kričal: „Pojdi, pojdi! Baba je baba“!

V dvorani pa se je začel ples, in Lipička je plesala s pristavom vso noč . . .

Novice.

— Osebne vesti. Višji geometer v Postojni g. Ivan Ružička je premeščen v Ljubljano in prevzame vodstvo centralnega arhiva map. — Za geometra sta imenovana gg. Jakob Berne za Metliko in Fran Vydra za Mokronog.

— 35 let župan je v Leskovcu pri Višnji gori posestnik Anton Dremelj. Poprej je bil 5 let občinski svetovalec. Pri zadnji volitvi je bil Dremelj zopet izvoljen županom.

— Slovensko gledališče. Dne 15. t. m. zvečer bo v mali dvorani „Narodnega doma“ sestanek podpirateljev in prijateljev slovenskega gledališča.

— Ljubljanski ulični napisi pred upravnim sodiščem. Kar smo prorokovali, to se je zgodilo. Upravno sodišče je zavrglo pritožbo ljubljanske občine zoper ukaz, da mora napraviti dvojezične napise. Upravno sodišče se je pri tem v prvi vrsti sklicevalo na soglasni sklep mestnega zbora ljubljanskega iz l. 1897., s katerim se je iz lastne in proste volje določilo, naj bodo ulični napisi dvojezični.

— Prešernov sonetni venec je preložil na nemški jezik profesor Anton Funtek in ga obelodanil v „Laibacher Zeitung“.

— Nova orožniška postaja. S 1. majem t. l. se ustanovi v Št. Janžu na Dolenjskem nova orožniška postaja.

— Kranjski deželni komisiji za pariško svetovno razstavo se je izreklo cesarjevo priznanje za nje delovannje.

— Političen shod. V nedeljo je bil v Katoliškem domu v Ljubljani mnogoštevilno obiskan shod, na katerem je poslanec dr. Šusteršič govoril o svöjem delovanju v drž. zboru. Shod je izrekel dr. Šusteršiču zaupnico in tudi odobril njegovo postopanje glede skupnega kluta v drž. zboru, vsled česar pa to postopanje še vedno ni opravičeno. Gosp. dr. Krek se je bridko pritoževal radi pisave naprednih listov zoper duhovščino. Naj gosp. dr. Krek pomisli, kaj je delala njegova stranka od l. 1889. naprej, zlasti pa od I. katoliškega shoda, s katerega je bil častitljivi rodoljub gosp. Svetec takorekoč pregnan, in spoznal bo, kako resničen je pregovor: Kdor seje veter, žanje vihar. Pred I. katoliškim shodom ni bilo na Kranjskem nobenega liberalca. Gotovi gospodje pa so toliko časa volke klicali, da je — res prišel! Toda s sedanjo taktiko katoliške stranke se volka ne bo pregnalo. Mi želimo stogo, ali da se doseže, morajo vsi odnehati, liberalci in klerikalci.

— Zadoščenje poslancu Spinčiču. Cesar je te dni podpisal dekret, s katerim se poslancu Spinčiču dajejo vse one pravice, katere bi bil imel, da je bil dosedaj v profsorski službi.

— Nepotrjena konfiskacija. Celjska „Domovina“ je bila zadnjič konfiscirana zaradi članka, v katerem se je bavila z osebo dr. Šusteršiča. Celjski državni pravdnik je v tem članku našel — vplivanje na porotnike, ki bodo imeli svoj čas soditi v Šusteršičevi tiskovni pravdi zoper „Domovino“!! Okrožno sodišče pa konfiskacije ni odobrilo. To je v zadnjih štirih letih prvi slučaj, da okrožno sodišče ni bilo istih misli kakor državni pravdnik.

— Kdo dobi v Celju domovinsko pravico? „Domovina“ piše: Po zakonu je primorana občina podeliti občinsko pravico vsakomur, ki prebiva nepretrgoma v občini od 1. januarja l. 1901. Celjskemu mestnemu uradu pa je zakon poljubna igrača. Mestni svet podeli občinsko pravico svojim ljudem. Ravnokar je dobila cela vrsta nemškutarjev ta privilegij, a Italijanu Zamparuttiju so celo povedali, da bi ga zelo radi imeli v svojih vrstah, a žal, mož še nima — avstrijskega državljanstva. Druga pa je, če hoče biti Slovenec deležen postavnih pravic. Gospod dr. Juro Hrašovec je prosil za podelitev občinske pravice. Seveda je bila vloga slovenska. Mestni urad je prošnjo ohočo zavrnil, češ, da ima sklep iz l. 1898., vsled katerega ni dolžan sprejemati nič nenemškega. Istotako so sklenili na pritožbo tudi mestni očetje ter prosilci še javno smešili, kakor je čitati v dotičnem poročilu. Še nekaj dni se naj veselijo svoje domišljene premogočnosti, dokler ne pride znani dolgi nos „od zgoraj“.

— Linhart — častni občan. Štajerski deželni šolski nadzornik, gosp. Viljem Linhart je izvoljen častnim občanom